

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicvs cum Melliflvo,)**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Responsio secunda. Ad quæstionem particularem: Omnis peccati radix est
concupiscentia & ignorantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

cum ad peccatum quisque delabitur, quam tunc actum est in istis tribus, serpente, muliere & viro. Nam primò sit suggestio, sive per cogitationem, sive per sensus corporis, vel videndo, vel tangendo, vel audiendo, vel gustando, vel olfaciendo: quæ suggestio cum facta fuerit, si cupiditas non moveatur ad peccandum, excludetur serpentis astutia: si autem mota fuerit, quasi mulieri jam persuasum erit, sed aliquando ratio viriliter etiam commotam cupiditatem refranat atque compescit. Quod cum sit, non labimur in peccatum; sed cum aliquanta luctatione coronamur. Si autem ratio consentiat & quod libido commoverit, faciendum esse decernat, ab omni vita beata tanquam de paradiso expellitur. homo jam enim peccatum imputatur, etiamsi non subsequatur factum, quoniam rea tenetur conscientia.

Nota secundò. Non semper voluntatem provocari à motibus concupiscentiæ, ad peccandum. Non enim semper, inquit S. Pater Augustinus lib. 3. cont. Jul. c. 19. Est desiderium contra quod pugnemus, sed si tunc non est, quando occurrit, quod concupiscatur, sive animo cogitanti, sive sensibus corporis, fieri potest, ut insit qualitas mala, sed nulla sit tentatione commota, sicut inest timiditas homini timido, & quando non timet.

Respondeo ad quæstionem. Omnis peccati radicem esse concupiscentiam & ignorantiam. Est manifesta S. Augustini doctrina. Probatum primò ex lib. 2. de peccato merit. & remiss. c. 17. Nolunt homines facere quod justum est, sive quia latet, an justum sit, sive quia non delectant. Tanto enim quicunque vehementius volumus,

lumus, quanto certius, quam bonum sit novimus, eoque delectamur ardentius. Ignorantia igitur & infirmitas vitia sunt, quæ impediunt voluntatem, ne moveatur ad faciendum opus bonum, vel ab opere malo abstinendum. Probatur secundò ex Enchr. ad Laurent. c. 81. Duabus ex causis peccamus, aut non videndo quid facere debeamus, aut non faciendo, quod debere fieri jam videmus: quarum illud ignorantia malum est, hoc infirmitas. Probatur tertio ex lib. de perfect. justit. c. ult. Non offendit, nisi cui mala concupiscentia contra justitiæ rationem appetendo, vel vitando faciendum, vel dicendum, vel cogitandum aliquid, quod non debuit, sive fallens, sive prevalens persuadet.

Ex his clarè constat secundum Augustinum radicem & fontem omnium peccatorum esse concupiscentiam & ignorantiam.

Obicies primò: Augustinus in aliis locis docet, quod omnia peccata oriuntur ex concupiscentia; ergo sibi contradicit in locis proximè citatis asserens, concupiscentiam & ignorantiam esse radicem peccatorum. Antecedens probatur primò ex serm. 6. de verb. Apost. c. 1. ubi ait: *Quidquid est peccatorum in dictis, in factis, in cogitationibus, non exoriuntur nisi ex mala cupiditate, non exoriuntur nisi ex illicita delectatione.* Secundò ex illo Epist. 29. ad Hier. *Si omnes ibi essent virtutes, nullum esset vitium: si nullum vitium, nullum omninò peccatum. Quis autem sine aliquo peccato? quis ergo sine aliquo vitio, id est fomite quodam, vel quasi sine radice peccati.* Tertio ex illo l. 22. contra Faustum, c. 28.

c. 28. *Si nihil delectaret illicitum, nemo peccaret.*
 Quartò ex illo l. de spirit. & lib. c. 4. *Neque enim ul-
 lum peccatum nisi concupiscendo committitur.* Similia
 habet l. 6. cont. Jul. c. 15 & alibi ergo.

Respondeo negando consequentiam. Ideò enim
 S. Pater in loc. cit. & alibi in assignanda radice pecca-
 torum tantum concupiscentiæ mentionem facit, quia
 hæc ignorantiam comitatur, & causat. Qua de causa
 concupiscentia ab Augustino *fallens & cæca* appella-
 tur.

Objicies secundò: Si omne peccatum oriatur ex
 concupiscentia vel ignorantia, falsa est doctrina S.
 Augustini asserentis concupiscentiam & ignorantiam
 esse pœnam peccati. Respondeo negando seque-
 lam, quia conclusio non est intelligenda de homine
 innocente, sed lapsò. Homo enim innocens peccan-
 do in se produxit concupiscentiam, eandemque me-
 diante semine per generationem transfudit in poste-
 ros, quorum voluntas ab ea continuò sollicitatur ad
 malum, & vincitur, nisi à Deo fortior justitiæ amor in-
 spiretur & infirmitas sanetur.

Objicies tertio: Decrepiti senes peccant, in qui-
 bus concupiscentia est omninò extincta; ergo non
 omne peccatum in hoc statu naturæ lapsæ potest oriri
 ex concupiscentia. Respondeo negando antecedens
 & dico cum Augustino serm. 43. de verb. Dom. c. 9.
*Non quod volumus, facimus. quare? quia volumus, ut
 nulla sint concupiscentia, sed non possumus - - - premuntur
 nondum extinguuntur - - - ergo quamdiu hic vivitur, fra-
 tres,*

res, sic est; sic & nos qui senuimus in ista malitia, minores quidem hostes habemus, sed tamen habemus. Fatigati sunt quodammodo hostes nostri jam etiam per aetatem; sed tamen etiam fatigati non cessant qualibuscunque motibus infestare senectutis quietem. acrior pugna juvenum: novimus eam; transivimus per eam.

FINIS DISSERTATIONIS SECUNDÆ.

